

İran İslâm Cumhuriyeti'nin dışarıya açılan önemli kapılarından biri olan Benderabbas'ın kuzeydeki Kirman, Lâr, Bam ve Saïdâbâd'dan gelen ticaret yollarının denize ulaştıkları yerde bulunması, dış ticaret ve ulaşım alanındaki önemini artırmaktadır. Şehrin kurulduğu yerde denizin sığ ve limanın kifayetsiz oluşu gelişmesini olumsuz yönde etkilemiştir. Son yıllarda büyük bir limanın yapımına başlanmışsa da İran-İrak savaşı sebebiyle bitirilememiştir. Petrol ve tarım ürünlerinin ihracatında önemli rol oynayan Benderabbas'ta tekstil ve konservecilik alanında sanayi tesisleri bulunmaktadır. Ulaşım ve ticarete olduğu gibi balıkçılıkta da önemli bir yere sahiptir. Savaşta stratejik değeri iyice artan Hürmüz Boğazı'na hâkim olması ve Basra körfezine petrol tankerlerinin girmelerinin zorluğu dolayısıyla petrol ihracatında ve ithalat alanında Benderabbas'ın ticarî ve stratejik önemi artmıştır. İran buraya yerleştirdiği füzelerle Hürmüz Boğazı'ndaki deniz trafiğine hâkim olmaya çalışmaktadır.

Şah Abbas tarafından Benderabbas kurulmadan önce bölgenin en önemli şehri ve Fars eyaletinin merkezi, denizden içeride olan Hürmüz idi. XIV. yüzyılda bölgede yaşayanlar, kuzeyden ve doğudan gelen Moğol akınları üzerine hükümdarları Kutbüddin Tehemten'le birlikte denizdeki Cerûn adasına göç ettiler ve burada Hürmüz adıyla yeni bir şehir kurdular. Kirman, Sistan ve Horasan'ın denize açılan kapısı durumundaki eski Hürmüz önemini yitirirken Cerûn adasında kurulan yeni Hürmüz hızla gelişerek kısa zamanda milletlerarası ticaret merkezlerinden biri haline geldi. XIV. yüzyılda burayı ziyaret etmiş olan İbn Battûta şeker kamışı ile hurma ağaç-

larının bolluğuna, ticaretin gelişmiş olduğuna, Hint ve Sind'den gelen tüccarların bulunduğuna işaret ederken 1472 yılında Hürmüz'ü ziyaret eden Rus seyyahı A. Nikitin de buranın dünyanın çeşitli yerlerinden gelen tüccarların toplandığı bir ticaret merkezi olduğunu belirtir.

Benderabbas'ın nüvesini, Cerûn adasındaki yeni Hürmüz'ün karşı kıyısında karaya çıkış için kurulan Batılılar'ın Gombroon veya Gamru dedikleri küçük Gamrûn İskeleyi teşkil etmiştir. 1514 yılında Albuquerque'in kumandasındaki Portekizliler Hürmüz'ü ve kıyadaki Gamrûn İskeleyi'ni ele geçirdiler. Bir asır Portekizliler'in elinde kalan ve bu süre içinde milletlerarası ticarete önemli bir yere sahip olan Hürmüz ve Gamrûn, Şah I. Abbas zamanında İngiliz-İran ittifakıyla geri alındı (1622). Şiraz Valisi İmam Kulu Han ile İngiliz kaptan Blyth ve Veddell arasında yapılan antlaşmaya göre burada yaşayan Hıristiyanlar İngiltere'nin himayesinde olacaklar, İngiliz tüccarlardan gümrük alınmayacak ve Gamrûn'dan ülkeye giriş yapan mallardan alınan gümrüğün yarısı İngiltere'nin olacaktır. Portekizliler'in devamlı tâciz ettikleri ve buna karşılık İngiliz savaş gemilerinin koruduğu Gamrûn'a mallar genellikle Hindistan'dan geliyor ve İran içlerine, Türkiye, Avrupa ve başka yerlere gönderiliyordu. Burada ithalât ve ihracatla meşgul olanlar daha çok İran'da oturan Ermeni, Hintli ve İranlılar'dı. Türk, Arap, Rus, Polonyalı ve diğer ülkelerden gelen pek çok tüccar da buraya uğruyordu.

Şah Abbas İngilizler'in yardımı ile Hürmüz'ü geri alınca burayı tamamen yıktırdı. Bunun üzerine kıyadaki Gamrûn, kısa zamanda milletlerarası ticaret ve ulaşım alanında Hürmüz'ün yerini aldı; burada yeni yapılar, gümrük binaları ve depolar inşa edildi.

XVII. yüzyılda sömürgeci milletlerin çatışma alanı haline gelen Gamrûn'dan Portekizliler kovulurken çeşitli imtiyazlar elde eden İngilizler'in yanı sıra Hollandalılar ve Fransızlar da buraya yerleştiler. Özellikle İngilizler'le Hollandalılar burada acenteler açtılar ve antreporlar kurdular. Şehir bu sırada âdeta bir milletlerarası serbest ticaret bölgesi haline geldi. Kısa zamanda büyük bir gelişme gösteren Gamrûn'a Şah Abbas, Benderabbas (Abbas iskeleyi) adını verdi ve şehir bundan sonra hep bu yeni adıyla anıldı. Şah Abbas'tan sonra Benderabbas eski gelişmesini sürdürmedi ve önemi azaldı. Bir asır sonra Nâdir Şah'ın kurduğu Benderbûsîr buraya rakip oldu ve

ticaret faaliyetleri bu yeni liman şehrine kaydı. 1793'te Benderabbas ve civarını Maskat imamı Seyyid Sultan b. Ahmed satın aldı. 1854 yılında İranlılar'ın şehri işgal etmeleri üzerine 1856'da Maskat ve Uman imamı Saïd b. Sultan ile yapılan antlaşmayla buranın idaresi yirmi yıllık bir süre için yine Maskat imamına bırakıldı; ancak imam her yıl belli miktarda vergi, pişkeş* ve hediye verecekti. Antlaşmanın bitiminde şehir İran'ın egemenliğine geçti (1876).

XX. yüzyılın başında sömürgecilik döneminden kalan depo yıkıntılarının bulunduğu bir kasaba görünümünde olan Benderabbas İran'da petrol üretimi ve ihracatının artması ile birlikte giderek önem kazanmaya başladı. Şehri İran içlerine bağlayacak modern yollar inşa edildi ve su sıkıntısını gidermek için uzaktan su getirildi. Şehirde modern caddeler inşa edildi; küçük imalathaneler ve balıkçılık sektörüne yönelik konserve fabrikaları kuruldu.

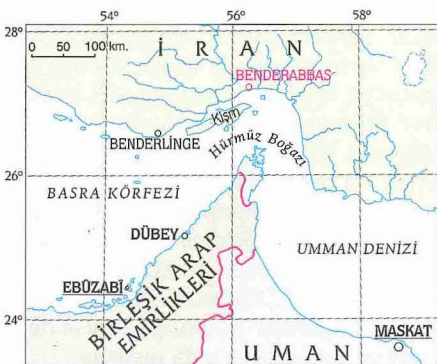
BİBLİYOGRAFYA :

Delilü'l-Hâlic (Târih), II, 663, 716; R. Furon, *la Perse*, Paris 1938, s. 134-135; G. Le Strange, *The Lands of the Eastern Caliphate*, London 1968, s. 318-319; M. H. Ganji, "Climate", *CHr.*, I, 225-226; I. P. Petrushevsky, "The Socio-Economic Condition of Iran under the İl-Khans", a.e., V, 506-507; H. R. Roemer, "The Safavid Period", a.e., VI, 297; L. Lockhart, "European Contacts with Persia 1350-1736", a.e., VI, 393; a.m.f., "Bandar 'Abbās", *EI*² (Fr.), I, 1044-1045; a.m.f., "Hurmuz", *EI*² (Fr.), III, 605-606; Hasan-e Fasā'i's, *History of Persia under Qājār Rule*, New York 1972, s. 313-318; J. B. Tavernier, *Les six Voyages de Turquie et de Perse*, Paris 1981, II, 336-350; *Géographie d'Aboulféda*, I, CDXXXIII; II/2, s. 104; *Kāmūsü'l-a'lâm*, III, 1358-1359; *TA*, VI, 107; Cl. Huart, "Abbas I", *IA*, I, 9; M. Streck, "Bender-Abbas" *IA*, II, 515-517; X. De Planhol, "Bandar-e Abbās(I)", *EIr.*, III, 685-687.



DAVUT DURSUN

Benderabbas



BENDİR

Dinî mûsiki icrasında kullanılan, bender ve mazhar diye de anılan büyük boyda zilsiz def (bk. DEF).

BENEFŞE

Yunanistan'da Mora yarımadasının doğu ucunda yer alan Monemvasia'ya Osmanlı hâkimiyeti sırasında Türkler'in verdikleri ad.

Osmanlı döneminde önemli bir askerî üs ve kalabalık bir merkez iken bugün küçük bir köy haline gelen Benefşe (Mekneşe), Mora yarımadasının parmak şek-

lindeki uzantılarından doğudaki dil ucunda, bağlantının sadece üzerinde açılır kapanır bir köprü'nün bulunduğu dar ve kumluk bir kanal vasıtasıyla sağlandığı etrafı denizle çevrili kayalıkların üstünde kurulmuştur. Düz kayalığın üstünde yer alan şehrin yalnız bir girişi olduğu için buraya Yunanca "tek giriş" anlamına gelen Monemvasia adı verilmiştir. Osmanlı coğrafyacısı ve denizcisi Pîri Reis ise Venedikliler'in elinde bulunan bu kalenin Manevesiye'den bozma Menevasiye ve Benefşe şeklinde anıldığını belirtir (*Kitâb-ı Bahriyye*, s. 293). Birçok hadiseye sahne olan şehir en parlak günlerini, Anabolu'nun (Nauplia) Venedikliler'in elinde olması yüzünden İstanbul'dan Bizans Morası'na girişin ana kapısı haline gelmesi ve ünlü bir korsan yuvası oluşu sebebiyle XIII ve XIV. yüzyıllarda yaşamıştır. Osmanlı hâkimiyeti döneminde ise önceleri stratejik öneme sahip bir kale ve küçük bir idarî birimin (nahiye) merkezi iken zamanla kalabalık müslüman nüfusun barındığı orta büyüklükte bir yerleşim yeri olmuştur. Bu dönemlerde iki parçalı bir şehir özelliği gösteren Benefşe'nin yukarı kesimi denize bakan bir düzlükte, aşağı kesimi ise kayalığın güney kıyısında denize doğru yönelen dar bir arazi parçası üzerinde bulunuyordu. Yukarı şehir XIX. yüzyıl başlarından itibaren terk edilmiş olup bugün "hayalet şehir" haline gelmiştir; aşağıdaki kısım ise küçük bir balıkçı köyü durumundadır.

Şehir Bizans İmparatoru Maurikios zamanında 582-583 tarihlerinde kuruldu. 1204'te Bizans Morası'nı ele geçiren Guillaume de Villehardouin idaresindeki Frank

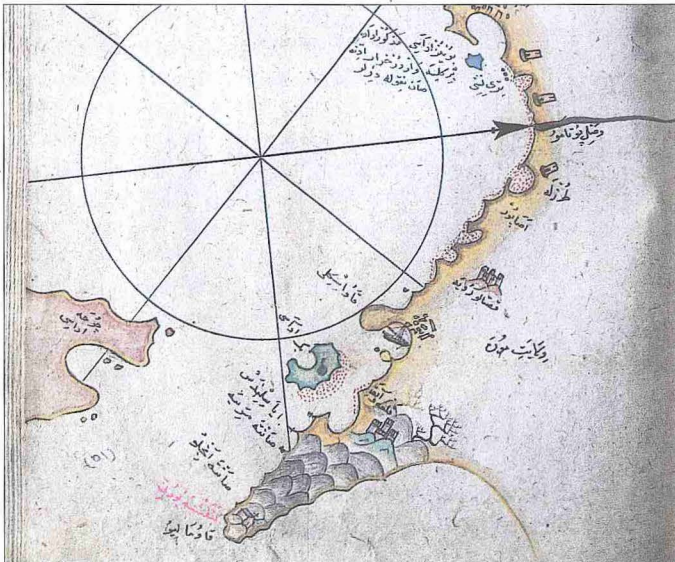
Haçlıları tarafından üç yıllık bir abluka ve kuşatmadan sonra ancak 1248'de zaptedilebildi. 1259'da Pelagonia Antlaşmasıyla yeniden Bizans idaresine girdi. Bundan sonra 1430'da Balyabadra'nın (Patras) zaptı ile sonuçlanacak olan Mora'nın Bizanslılar tarafından yeniden alınması sırasında bir Bizans üssü ve ileri karakolu olarak önemli rol oynadı. Bu sırada, Bizanslılar'ın Anadolu'dan getirttiği ücretli Türk asker grubu, şehre ayak basan ilk müslümanlar oldu (1263). XIV. yüzyılın sonlarında ise İzmir'de üslenen Aydınolu Gazi Umur Paşa idaresindeki Türk korsanları buraya hücum ve akınlarda bulundular. Bu hücumdan bahseden *Düstûrnâme-i Enverî* şehrin adının ("Monavasyâ" = مونوآيا) geçtiği ilk Türk kaynağıdır (s. 31, 36, 98).

Kantakuzenos ve Despot Theodoros arasındaki iç mücadele sırasında şehrin mahallî beylerinden Paul Mamonas bağımsızlığını ilân ederek buraya hâkim oldu. 1391-1392'de Theodoros onu buradan kovduysa da Mamonas 1384'te Osmanlı askerlerinin de desteğiyle geri döndü. Hatta şehirde bir süre Osmanlı askerleri dahi bulundu. 1462'de Fâtih Sultan Mehmed'in Mora harekâtı buraya uzanamadı ve şehir papanın himayesini kabul etti. Fakat bundan kısa bir süre sonra 1463-1479 Osmanlı-Venedik savaşları devam ederken papalıktan Venedik idaresine geçti. 1479 Osmanlı-Venedik antlaşmasıyla Benefşe ve doğu uçta yer alan küçük Vatika Kalesi Venedikliler'de kaldı. 1499-1503 Osmanlı-Venedik savaşlarında Osmanlılar Modon, Koron ve Navarin'den başka Vatika'yı da ele geçirdiler. Böylece yarımada ile

bağlantısı tamamen kesilen Benefşe, etrafındaki kayalıkta hiçbir şey yetişmediği için bütün yiyecek ihtiyacını deniz aşırı ithalâtla karşılamaya başladı. Osmanlılar ise Vatika'yı bir kale şekline getirdiler. 1528'de burada hepsi Türk olan otuz altı kale muhafızı ve bunlara yardımcı on beş Rum askeri bulunuyordu.

Benefşe ve Anabolu nihayet 1537-1540 Osmanlı-Venedik mücadelesini sona erdiren 1540 antlaşmasıyla Osmanlılar'a bırakıldı. Venedik askerleri, topçuları ve sivil nüfus 24 Kasım 1540'ta şehri terketti; ertesi gün Venedik Podestası Antonio Garzoni burayı Mora sancak beyi Kasım Paşa'nın adamlarından Yunus Bey'e teslim etti. Benefşe'nin teslimi hususunda, aralarında, barış görüşmelerine katılmış ve çok önemli rol oynamış olan Lutfi Paşa'nın da yer aldığı devrin Osmanlı tarihlerinde çok az bilgi bulunmaktadır. 1540'tan sonra sistemli bir idarenin kurulmasıyla, vaktiyle şehri terk etmiş olan eski Rum ahalinin bir kısmı geri döndüyse de Benefşe ticarî önemini kaybetti. 1540-1570 yılları arasında Mora sancağının bir parçası iken bu son tarihte, İnebahtı felâketi sonunda yeni teşkil edilen Mezistra (Mistra) sancağına bağlandı ve bir kaza merkezi haline geldi. 981 (1573-74) tarihli bir icmal defterine göre Benefşe'de tamamı müslüman 104 asker ile altı topçu kale muhafızı olarak bulunuyordu. 1583'te şehirde 320 hâne hristiyan sivil nüfus yaşıyordu ve bu rakamlara göre askerlerle birlikte şehrin toplam nüfusu 2000'e ulaşmıştı. Bu son tarihte keten, zeytinyağı, şarap vergilerinin varlığı şehrin ekonomik bir canlılık kazandığına da işaret eder. 1300'lerde Bizans İmparatoru Andronikos tarafından kurulan Ayasofya Katedrali 1540'tan sonra camiye çevrilerek Fethiye veya Sultan Süleyman Camii adıyla anıldı.

1645-1669 Girit savaşları sırasında Venedikliler burayı almaya çalışılsa da başarılı olamadılar (1653). Bu teşebbüsten sonra deniz kıyısındaki aşağı şehrin etrafı surlarla çevrildi. Evliya Çelebi bu surların IV. Mehmed tarafından yaptırıldığını belirtir. Savaş sırasında Benefşe'nin tehlikeye açık ve kritik mevki, buradaki asker sayısının çokluğu ile de anlaşılmaktadır. Nitekim 1669-1670 tarihli bir Osmanlı bütçesine göre burada 523 asker ve topçu bulunuyor, maaşları şehir civarından elde edilen gelirlerden, cizye vergilerinden ve liman gümrük rüşûmünden karşılanıyordu. 1667'de Gi-



Pîri Reis'in
*Kitâb-ı
Bahriyye*
adlı eserinde
Benefşe'yi
gösteren
harita
(Süleymaniye Ktp.,
Ayasofya,
nr. 2612,
vr. 298^b)

rit'e giderken buradan geçen Evliya Çelebi bu sırada şehirde bulunan İslâmî eserler hakkında da etraflı bilgiler verir. Onun kaydına göre Fethiye Camii'nden başka yukarı şehirde Derviş Ağa Camii vardı. Aşağı kesimde ise kubbeli iki cami, iki mescid, iki medrese ve iki mektep yer alıyordu. Ancak medreseler 1670 tarihli bir listede zikredilmemektedir. Ayrıca Evliya Çelebi'nin ev sayısı hakkında verdiği 2100 rakamı, kayalıklar üzerinde bu kadar evin bulunması mümkün olamayacağından şüphelidir.

1683-1684'te Benefşe dışında bütün Mora tamamıyla Venedikliler'in eline geçti. Şehir ancak 1690'a kadar dayanabildi ve on dört aylık bir kuşatmadan sonra düştü. 2000 Türk nüfus ve 300 asker burayı terketti. Bu ikinci Venedik hâkimiyeti sırasında birçok kilise inşa edildi, Osmanlı yapıları tahribata uğradı. 1715'te Veziriazam Damad Şehid Ali Paşa idaresindeki Osmanlı kuvvetlerinin Mora'yı yeniden zaptı sırasında Benefşe de teslim alındı. 1716'da bir Osmanlı tahrir heyetinin yaptığı sayımda burada 114 yetişkin hıristiyan erkek nüfusun yanında üç de Türk aile tesbit edilmişti. XVIII. yüzyılda şehir toparlandı ve bir kaza merkezi haline geldi, ayrıca burada bir de piskoposluk kuruldu. XIX. yüzyılın ilk yıllarında burayı ziyaret eden Pouqueville şehrin 2000 kadar Türk ve Rum nüfusu olduğunu yazar. 1805'te gelen W. M. Leake ise yukarı kesimde elli ev, aşağıda 300 ev bulunduğunu belirterek bunların hemen hepsinde Türkler'in oturduğunu kaydeder. Gerçekten de 1770'te Mora'nın Rus işgaline uğramasından ve Rum isyanından önce şehirde 150 Rum aile yaşarken bu iki olay sırasında Rumlar Anadolu'ya ve adalara göç etmişler ve özellikle Batı Anadolu'da geniş arazilere sahip âyanlar tarafından insan gücü açığını kapatmak üzere ziraat sahalarına yerleştirilmişlerdi.

Yunan isyanı sırasında oldukça sıkıntılı günler yaşayan, açlık ve yokluğa mâruz kalan şehir dört aylık bir kuşatma sonucu şartlı olarak teslim oldu (1821). Şehirdeki 500-700 kadar Türk nüfusu gemilerle Anadolu'ya nakledildi. Savaştan ve Türk göçünden sonra şehir hızlı bir düşüş gösterdi ve bir daha da kendini toparlayamadı. 1858'de Atina'daki İngiliz elçisi Thomas Wyse burayı ziyaret ettiğinde 100 kadar Rum ailenin yaşadığını görmüştür. Aşağı kesimdeki evlerin yarısı harap durumda, yukarı kesim ise tamamıyla terkedilmiş haldeydi.

Gerilemesi XX. yüzyılda da süren Monemvasia zamanla tam bir "hayalet şehir" haline geldi. 1961 sayımı sırasında burada sadece seksen iki kişinin yaşadığı tesbit edilmişti. Son on yılda kayalığın karşı tarafında anakara üzerinde bir balıkçı köyü olarak gelişme gösterdi ve turizm sayesinde de yeniden bazı inşa faaliyetlerine girişildi. Bugün aşağı kesimde mimari özelliği olmayan bir cami, birkaç harap çeşme, IV. Mehmed dönemine ait surlar ayakta kalmıştır. Daha sonra Sultan Süleyman Camii haline gelen eski katedralin mihrabı, terkedilmiş durumdaki yukarı şehirde yer almaktadır.

BİBLİYOGRAFYA :

BA, TD, nr. 367; Piri Reis, *Kitâb-ı Bahriyye*, İstanbul 1935, s. 290-295; Lutfi Paşa, *Târih* (nşr. Âli Bey), İstanbul 1341, s. 384; Evliya Çelebi, *Seyahatnâme*, VIII, 350-355; Enverî, *Düstûrnâme*, s. 31, 36, 98; F. C. H. L. Pouqueville, *Voyage dans la Grèce*, Paris 1820-21, V, 32; W. M. Leake, *Travels in the Morea*, London 1833; W. Miller, "Monemvasia During the Frankish Period (1204-1540)", *Essays on the Latin Orient*, London 1921, s. 231-245; K. Andrews, *Castels of the Morea*, Amsterdam 1953 — 1971, s. 192-210; I. Melikoff-Sayar, *Le Destân d'Umur Pacha*, Paris 1954, s. 71, 78; K. E. Kalogeras, *Monemvasia: the Venice of Peloponnese*, Athens 1955; P. Lemerle, *L'Emirate d'Aydin: Byzance et l'occident*, Paris 1957, s. 83, 102; W. R. Elliot, *Monemvasia: the Gibraltar of Greece*, London 1971; D. E. Xanalogou — P. A. Kouloglou, *Monemvasia*, Athens 1974; D. A. Zakynthinos, *Les Despotat grec de Morée*, London 1975; P. Schreiner, *Die Byzantinische Kleinchroniken*, Wien 1975; R. W. Klaus — U. Steinmüller, *Monemvasia: Geschichte und Stadtbeschreibung*, Berlin 1977; W. Lehmann, "Der Friedensvertrag zwischen Venedig und der Türkei von 2 Oktober 1540", *Bonner Orientalistische Studien*, XVI, Stuttgart 1936; B. Krekić, "Monemvasiji u doba Papskog protektorata", *Zbornik Radova*, VI, Beograd 1960, s. 129-135; Paul Wittek, "The Castle of the Violets, From Greek Monemvasia to Turkish Menekşe", *BSOAS*, XX (1975), s. 601-613; H. A'lam, "Banafşa", *Elr*, III, 665-667.



MACHIEL KIEL

BENEVBET TİMAR

(bk. TİMAR).

BENGAL

Bengladeş ile Hindistan'ın Batı Bengal eyaletini içine alan ve aynı adlı körfezi çevreleyen geniş bölge.

Kuzeybatısında Bihâr ve güneybatısında Orissa eyaletleriyle sınırlanan Bengal kuzeyde Himalayalar'a kadar uzanır. Coğrafi sınırları tarih içerisinde çeşitli sebeplerle birçok defa değişmiş, ancak

bölge Ganj ve Brahmaputra nehirleriyle bunların kollarının mecra ve delta bölgesi olma özelliğini daima korumuştur. Bugün kabaca 27° 9' ve 20° 50' kuzey enlemleriyle 86° 35' ve 92° 30' doğu boylamları arasında yer alan 232.000 km²'lik bir alanı kaplamaktadır ve yaklaşık 200 milyon (1990 tah.) nüfusa sahiptir.

Bengal adının tarihi Banga (Vanga) Kralığı'ndan geldiği kabul edilir. Eski Hint destanlarında adı geçmekte ise de tarihiyle ilgili bilgiler milâttan önce IV. yüzyılın başlarına kadar pek açık değildir. Kelimenin aslı **Bang** iken daha sonra Sanskritçe'de "yüksek arazi" mânasına gelen **al** kelimesi ilâve edilmiş ve burada yaşayan insanlar bölgelerini **Bangala** olarak adlandırmışlardır. *Tabakât-ı Nâşîrî* yazarı Minhâc-ı Sirâc, *Târîh-i Firûzşâhî* yazarı Ziyâeddin Berenî ve *Âyîn-i Ekberî* yazarı Ebû'l-Fazl el-Allâmî gibi Hint-İslâm tarihçileri de eserlerinde bölgeyi aynı adlarla (Bang veya Bangala) zikretmişlerdir. XIII. yüzyılın başlarına rastlayan İslâm fethine kadar sırasıyla Maurya, Gupta, Harşa, Pala ve en son da Sena imparatorluklarının hâkimiyeti altında kalan Bengal ayrıca başta Hinduizm, Budizm, Vaishnavizm ve Jainizm olmak üzere birçok inanç ve felsefenin de tarih içinde uzun süreler tesirlerini hissettirdiği bir bölge olmuştur.

Bengal'in müslümanlar tarafından fethi, 1203-1204 yıllarında Türk kumandanı Muhammed Bahtiyar Halacî tarafından gerçekleştirilmiştir; ancak özellikle kıyı bölgelerinde yaşayan yerli halkın Arap tüccarlar vasıtasıyla İslâm'la tanışması IX. yüzyıla kadar gitmektedir. Fakat bu tanışma mevzî olmuş, Bengalliler'in topluluklar halinde Müslümanlığı kabul etmeleri fetihten sonra gerçekleşmiştir. Bu tarihten itibaren Bengal, bağımsız bir devlet olduğu 1340 yılına kadar Delhi Sultanlığı'nın bir eyaleti olarak kaldı. Bengal'in Bâbürlü İmparatorluğu'na dahil olması 1576'da Ekber Şah zamanında gerçekleşmiştir. Bâbürlü hâkimiyeti 1757'ye kadar devam etmiş ve bu tarihte Bengal Sultanı Sirâcüddevle'nin Plassey Savaşı'nda İngilizler'e yenilmesi üzerine bölge tamamen İngilizler'in eline geçmiştir. Bengal tarihindeki önemli dönüm noktalarından biri de "Bengal'in ayrılması" (Partition of Bengal) olayıdır (1905). 1854'te eyalet statüsüne kavuşan Bengal, gittikçe artan idarî güçlükleri giderebilmek için 1905'te çıkarılan bir kanunla Doğu Bengal-Bihar-Orissa ve Batı Bengal - Asam olmak üzere iki